

Ijsstralen zonder troep achteraf

MAASTRICHT – Onbekend maakt onbemind. Zo ging het bijna bij het onderhoud aan nogal wat houtwerk aan seniorencomplex De Koepelhof in Maastricht. Want hoe krijg je het vergrijsde western red cedar weer naturel en hoe conserveer je het hout op een verantwoorde wijze? Ijsstralen en afwerken met een dekkende beits bleek hét antwoord.

De senioren van De Koepelhof vonden het maar niets, het door de jaren heen vergrijsde hout van de houten balustraden en kozijnen. Woningcorporatie WoonPunt in Maastricht en tegelijkertijd de opdrachtgever voor het onderhoud, was ervan op de hoogte. De meest voor de hand liggende en snelle oplossing was een dekkend verfsysteem aanbrengen. Immers, die vergrijsde laag van het western red cedar weghalen zou wel eens heel lastig kunnen worden. 'Want probeer dat maar eens met een traditionele straaltechniek weg te krijgen', aldus Wim Smit, technisch adviseur van Norway Coatings, 'Dat geeft zo'n enorme hoeveelheid overlast van gritstof.' Smit werd door wijkbeheerder Aad Remkes van de woningcorporatie op dit probleem aangesproken. Remkes, oud schilder-ondernemer, kende Smit en de producten van Norway Coatings. Smit, op zijn beurt, was weer bekend met een bijzondere straaltechniek die de zachte houtsoort niet aantast en die nauwelijks afval produceert. 'In een omgeving van seniorenappartementen dé oplossing.'

Droogijstralen

De gebruikte straaltechniek is

een droogijstraaltechniek van Derckx Opticare Reiniging uit het Limburgse Nieuw Bergen. De techniek maakt gebruik van geperst koolzuurgas in droge gekoelde vorm. De vergelijking van droogijstralen met zandstralen gaat slechts gedeeltelijk op. In dit geval is er geen sprake van straalgrit maar er wordt gebruik gemaakt van vaste CO₂ korrels, ook wel 'droogijspellets' genoemd. Deze zijn zeer koud (-78°C). De applicateur spuit onder een druk, die varieert tussen 3 tot 14 bar, deze pellets tegen de vervuilde laag. De ondergrond koelt daarmee zeer sterk af en krimpt. Door het effect van deze 'thermoshock' laat de vervuilde ondergrond gemakkelijk los, in dit geval het flinterdun vergrijsd en vervuilde bovenlaagje. Het droogijs verdampt vervolgens nadat ze het oppervlak heeft geraakt. Zodoende blijft er geen vloeistof of straalmiddel over en dus geen bijkomend afval.

Poetsen

David Commandeur, uitvoerende medewerker van Derckx Opticare Reiniging: 'Bewerken door te schuren, te slijpen of met een afbijtmiddel bewerken, doet geen recht aan de zachte houtstructuur. Door te

Bewoners en woningcorporatie hadden alle reden tot klagen. De bescherming van het hout is aangetast. Bovendien, het ziet het er niet uit

Al een hele verbetering. Het hout is gestraald en ziet er zonder verdere bescherming al prima uit. Het stralen gaf geen enkele overlast

Het hout is behandeld met een dekkende beits. Geen reden meer tot klagen van de bewoners en van de woningcorporatie

(foto's: Derckx Opticare Reiniging)

ijsstralen haal je zachte nerf niet weg maar die haal je juist naar voren.' Commandeur benadrukt dat droogijstralen niet hetzelfde is als waterijstralen. 'Droogijstralen is

gemaakt van koolzuurgas waarbij geen restproduct vrijkomt. Bij waterijstralen komt altijd nog water vrij. Dat water, vermengd met de te verwijderende bovenlaag, kan een verve-

lend neveneffect zijn.' Stralen vindt Commandeur een erg zwaar woord en erg destructief klinken als het gaat om het reinigen van het seniorencomplex. 'De droogijskorrels kun je vergelijken met suikerkorrels. Je poetst als het ware het oppervlak onder een druk van 3 à 4 bar schoon. Het heeft dan ook meer een borstelend effect. Je kunt zonder beschadiging zelfs over rubber en over kitranden heen.'

Proefvlak

'Een star en niet vochtregulerend coatingsysteem zou hier afbreuk doen aan het authentieke hout en zijn houtnerf, en is een verfsysteem niet berekend op krimp, rek en de vochtinhoud van het hout', vindt Smit. Een proefvlak opzetten met een dekkende beits stemden zowel de bewoners, de opdrachtgever als het schilders-

bedrijf tevreden. Bovendien belooft deze afwerking volgens Smit een onderhoudscyclus van acht tot negen jaar.

Afwerking

Allereerst is er geïmpregneerd met een blanke synthetische impregnant, Jotun Visir. Smit: 'Het voedt de lignine in de houtcellen. Het trekt goed in het hout door. Vervolgens is het hout afgewerkt met Jotun Demidekk Optimal. Dat is een watergedragen dekkende beits zonder vulstoffen. Vulstoffen die je er bij een volgende onderhoudsbeurt dus ook niet af hoeft te halen. Maar door de volledige pigmentering heb je wel een langdurig kleur- en glansbehoud.' Onderhoudsbedrijf Botterweck uit Heerlen was verantwoordelijk voor het schilderwerk. Hoofduitvoerder Wiel Offermans: 'Oorspronkelijk lag er een ander advies waar we het project op aangenomen hadden. Maar overtuigd door de resultaten op het proefvlak is de opdrachtgever, en daarna ook wij, overgestapt op deze werkwijze. Je moet samen met de verffabrikant per slot van rekening wel een garantie af kunnen geven.' Voor Offermans een openbaring: 'Je bent nooit te oud om te leren. En behalve jezelf waren ook de bewoners erg enthousiast. Ze hebben het hout weer terug met de authentieke uitstraling en het onderhoud is zonder overlast uitgevoerd. Dat is ook wat waard.'